

Svedoci smo da je u poslednjih deset godina voćarstvo u Srbiji i Vojvodini doživelo značajne promene. Uvode se nove sorte, podižu se savremeni, intenzivni zasadi, tehnologija proizvodnje se značajno promenila što sve omogućava visoke prinose i visok kvalitet plodova. Za ekspanziju voćarstva u Srbiji u prethodnoj deceniji je zaslužno znanje, udruživanje i podsticajne mere od strane Republičkih i Pokrajinskih institucija za nove tehnologije prilagođene klimatskim promenama. Po znanje se išlo u najrazvijenije voćarske regije Evrope i šire, ali se sticalo i na stručnim predavanjima, savetovanjima, oglednim poljima i u voćnjacima širom Srbije. Svedoci smo i projekta Ministarstva za regionalni razvoj i rad javnih preduzeća oko finansiranja starih i novih zadruga, koji je pokrenuo dalji razvoj voćarstva.

Kao i do sada Društvo voćara Vojvodine (DVV) i Departman za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu arhitekturu Poljoprivrenog fakulteta u Novom Sadu ulaže napore da zajedno sa Zadružnim savezom Vojvodine (ZSV), proizvođačima otvori put do znanja, da pored uvođenja savremene tehnologija se i udružuju kako bi povećali konkurentnost na domaćem i stranom tržištu. U tome značajnu ulogu ima i ZSV, koji svake godine predstavi najaktuelnije teme iz oblasti voćarstva na skupovima, ali i u okviru Cenovnika mašinskih usluga u poljoprivredi. Pored toga ZSV redovno učestvuje na Savetovanjima DVV koje je u periodu 2003-2018. samostalno ili zajedno sa Departmanom za voćarstvo, vinogradarstvo, hortikulturu i pejzažnu arhitekturu organizovalo 15 savetovanja i jedan simpozijum iz oblasti voćarsko-vinogradarske proizvodnje. Od 2003. godine je pokrenut je časopis „Voćarstvo Vinogradarstvo“ i do ovog savetovanja iz štampe izašlo ukupno 21 brojeva ovog časopisa i 4 biltena sa aktuelnim temama iz oblasti voćarstva. DVV ima preko 400 članova.

Udruživanje voćara može da posluži kao primer za obnovu zadrugarstva u Republici Srbiji. Voćarstvo se pokazalo dobrim modelom razvoja nerazvijenih područja gde se rešavanjem ekonomskih rešavaju i socijalni i demografski problemi koji su sve izraženiji u selima. Proizvodnjom voća se ostvaruje 10-20 puta veća vrednost proizvodnje nego kod nekih ratarskih kultura, zapošljava se oko 20 puta više radne snage po hektaru nego pri gajenju pšenice. Pored toga veliko je angažovanje i radne snage u nizu pratećih delatnosti koje su vezane za voćarsku proizvodnju. Voćarstvo je pokrenulo i druge grane poljoprivrede.

Sve više Zadruga u Vojvodini, ali i u celoj Srbiji, menjaju strukturu proizvodnje i okreću

se radno intenzivnoj proizvodnji, voćarstvu, povrtarstvu, pčelarstvu, lekovitom i aromatičnom bilju, vinogradarstvu i preradi. Imajući u vidu da 75 odsto poljoprivrednih gazdinstava ima do 5 ha zemljišta i normalno je da se treba okrenuti intenzivnoj biljnoj i stočarskoj proizvodnji.

Ukupna površina pod voćem je oko 183.602 ha. Najveće površine se nalaze pod šljivom 72.116 ha ili 40 procenata, zatim pod jabukom 25281 ha ili 14 procenata, pod malinom 26360 oko 14 procenata i pod višnjom 18.956 ha oko 10 procenata.

U strukturi izvoza poljoprivrednih proizvoda 2017. grupa voće i povrće ubedljivo se nalazi na prvom mestu sa 27,9 odsto, a na drugom žitarice sa 18,3 odsti, ali i u uvozu, uvoz voća i povrća je takođe na prvom mestu sa učešćem od 19,1 odsto. U strukturi izvoza poljoprivrednih proizvoda 2018. grupa voće i povrće se isto nalazi na prvom mestu sa 23 odsto, a na drugom žitarice sa 19 odsto, ali i u uvozu uvoz voća i povrća je takođe na prvom mestu. Vrednost uvoza ukupnog voća u 2018. godini bio je oko 238 miliona dolara.

Izvoz svežeg voća bio je oko 243.000 tona, a rekordni izvoz je bio 2016. preko 340.000 tona. Lane smo ubedljivo najviše izvezli sveže jabuke, a onda sledi izvoz breskve, šljive, trešnje višnje i jagode. Izvoz zamrznutog voća polako raste i 2018. je bio oko 222.000 tona. Od zamrznutog voća ubedljivo najviše izvozimo maline, a zatim sledi višnja i kupina.

Među 10 izvoznih poljoprivrednih proizvoda u 2017 godini nalaze se 3 voćne vrste - malina na 3 mestu sa vrednošću od 233,2 miliona dolara, jabuka na 4 mestu sa 122,4 miliona dolara i smrznuta višnja na 8 mestu sa vrednošću od 59,2 miliona dolara. Takođe, prošle godini među 12 izvoznih proizvoda nalaze se 4 voćne vrste - malina, jabuka, višnja i breskva.

Zemlja u koju se najviše izvozi sveža jabuka, trešnja, breskva, višnja i jagoda je Ruska federacija. Višnja sveža i smrznuta, kao i malina sveža i smrznuta se izvozi za Nemačku, Francusku, Belgiju, Švedsku i Austriju. Suva šljiva za SAD, Francusku i Rusku federaciju. Izvoz voća i prerađevina od voća u 2018. bio je oko 620 miliona dolara, a rekordni izvoz je bio 2017. oko 680 miliona dolara. Ubedljivo se najviše zaradi na izvozu zamrznutog voća što govori da treba ići na proizvode više finalne vrednosti ili prerađevine sa dodatom vrednošću. Sveže voće je u proseku postizalo cenu oko 0,89 dolara, a pripremljeno voće oko 1,82 dolara. Ovi govore da je voćarstvo perspektiva Srbije i da treba ulagati u ovu granu poljoprivrede.

